

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
2. เพื่อวิเคราะห์วิธีการแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
3. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการเรียนและวิธีการแก้ปัญหาการเรียน จำแนกตามเพศ และระดับชั้นเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประจำปีการศึกษา 2532 จากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 จำนวน 387 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสอบถามสาเหตุปัญหาการเรียน และวิธีการแก้ปัญหาการเรียน ซึ่งสร้างขึ้นเองเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scales) 4 ระดับ จำนวน 123 ข้อ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีแจกแบบสอบถามให้กับนักเรียน โดยตรงในชั้นเรียน โดยได้รับความร่วมมือจากอาจารย์ผู้สอนประจำวิชา และฝ่ายทะเบียนวัดผลของแต่ละโรงเรียน ในการคัดเลือกนักเรียนอ่อนหรือนักเรียนที่มีปัญหาการเรียนในรายวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย สังคมศึกษา และวิทยาศาสตร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบ คำนวณหาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุปัญหาการเรียน และวิธีการแก้ปัญหาการเรียน คำนวณโดยหาค่ามัธยิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามสาเหตุและวิธีการแก้ปัญหา แยกตามรายวิชา
3. เปรียบเทียบสาเหตุปัญหาการเรียนของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-Way Anova) ถ้าพบความแตกต่างทดสอบความแตกต่างรายคู่ของสาเหตุปัญหาการเรียน และวิธีการแก้ปัญหาการเรียน โดยใช้วิธีของตุ๊ก

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนที่มีปัญหาการเรียน นักเรียนส่วนใหญ่อายุอยู่ระหว่าง 13-14 ปี คิดเป็นร้อยละ 61.24 มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 1.00-2.00 คิดเป็นร้อยละ 91.73 นักเรียนร้อยละ 57.88 สอบไม่ผ่าน 1 รายวิชา และรายวิชาที่นักเรียนจำนวนมากสอบไม่ผ่าน คือ วิชาคณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 59.43 รองลงมาคือ วิชาภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 55.30 ถ้าพิจารณาแยกตามเพศและระดับชั้น พบว่า
 - 1.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนชายร้อยละ 64.47 สอบไม่ผ่านวิชาภาษาอังกฤษ ส่วนนักเรียนหญิงร้อยละ 51.86 สอบไม่ผ่านวิชาคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษ
 - 1.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนชายร้อยละ 74.19 สอบไม่ผ่านวิชาภาษาอังกฤษ ส่วนนักเรียนหญิงร้อยละ 63.35 สอบไม่ผ่านวิชาคณิตศาสตร์
 - 1.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนชายและนักเรียนหญิงสอบไม่ผ่านวิชาคณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 61.90 และ 69.44 ตามลำดับ
2. สาเหตุปัญหาการเรียน และวิธีการแก้ปัญหาวิชาคณิตศาสตร์ตามการรับรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า

2.1 สาเหตุปัญหาการเรียนที่เนื่องมาจากตัวนักเรียน ด้านพฤติกรรมการเรียน คือไม่กล้าถามเมื่อไม่เข้าใจสิ่งที่เรียนและไม่สนใจเรียน ด้านพฤติกรรมการสอบ คือไม่รอบคอบ ในการทำข้อสอบ ส่วนสาเหตุปัญหาการเรียนเฉพาะวิชา คือ ไม่เข้าใจวิธีการแก้ปัญหาโจทย์ ความรู้พื้นฐานไม่ดี และเนื้อหาวิชายากเกินไป

2.2 สาเหตุปัญหาการเรียนที่เนื่องมาจากครู พบว่า ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน พฤติกรรมการสอนทั่วไป การวัดและการประเมินผลการเรียน เป็นสาเหตุปัญหาการเรียนน้อย ส่วนสาเหตุด้านพฤติกรรมการสอนเฉพาะวิชาเป็นสาเหตุปัญหาการเรียนมาก เรียงตามลำดับ คือ ครูมักเฉลยการบ้านบนกระดาน ไม่สำรวจความรู้พื้นฐานของนักเรียน ก่อนสอน อธิบายเนื้อหาไม่ชัดเจน ไม่ชี้แจงข้อบกพร่องของการทำการบ้านเป็นรายบุคคล ไม่สรุปกฎเกณฑ์ทางคณิตศาสตร์ และไม่อธิบายขั้นตอนในการแก้ปัญหา

2.3 วิธีการแก้ปัญหาการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ วิธีการแก้ปัญหาคณะเรียนที่นักเรียนใช้มากมีเพียงวิธีเดียว คือ สนใจและตั้งใจเรียนขณะครูสอน ส่วนเมื่อสอบไม่ผ่าน วิธีการแก้ปัญหที่นักเรียนใช้มากคือ ปรึกษาเพื่อนที่เรียนเก่งกว่า

3. สาเหตุปัญหาการเรียน และวิธีการแก้ปัญหาการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

3.1 สาเหตุปัญหาการเรียนที่เนื่องมาจากตัวนักเรียน ด้านพฤติกรรมการเรียน สิ่งที่เป็นสาเหตุปัญหาการเรียนมาก คือ ไม่กล้าถามเมื่อไม่เข้าใจสิ่งที่เรียน ด้านพฤติกรรมการสอบคือ ไม่รอบคอบในการทำข้อสอบ และไม่ได้ดูหนังสือสอบ ส่วนสาเหตุปัญหาการเรียนเฉพาะวิชาเป็นสาเหตุปัญหาการเรียนมากเรียงตามลำดับ คือ จำคำศัพท์ภาษาอังกฤษไม่ได้ ฟังภาษาอังกฤษไม่เข้าใจ ไม่เข้าใจหลักไวยากรณ์ ความรู้พื้นฐานไม่ดี พูดภาษาอังกฤษไม่ได้ เนื้อหาวิชายากเกินไป อ่านและเขียนภาษาอังกฤษไม่ได้

3.2 สาเหตุปัญหาการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่เนื่องมาจากครู พบว่าสาเหตุด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน พฤติกรรมการสอนทั่วไป และการวัดและการประเมินผลการเรียนเป็นสาเหตุปัญหาการเรียนน้อย ส่วนสิ่งที่เป็นสาเหตุปัญหาการเรียนมากคือพฤติกรรมการสอนเฉพาะวิชา ได้แก่ ครูไม่สำรวจความรู้พื้นฐานก่อนสอน ไม่ใช้อุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย และไม่ฝึกทักษะทางภาษาให้นักเรียน

3.3 วิธีการแก้ปัญหาการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ วิธีแก้ปัญหาคณะเรียนที่นักเรียนใช้มากตามลำดับ คือ ทำการบ้านตามที่ครูสั่ง สนใจและตั้งใจเรียนขณะครูสอน ถามเพื่อนที่เรียนเก่งกว่าและส่งงานตามกำหนด ส่วนเมื่อสอบไม่ผ่าน นักเรียนแก้ปัญหาโดยใช้วิธีปรึกษาเพื่อนที่เรียนเก่งกว่า

4. สาเหตุปัญหาการเรียนที่เนื่องมาจากเพื่อนและสภาพแวดล้อมของห้องเรียนและโรงเรียน สิ่งที่เป็นสาเหตุปัญหาการเรียนมาก คือ เพื่อนส่งเสียงดังขณะครูสอน และเพื่อนชวนคุยขณะครูสอน ส่วนสาเหตุปัญหาการเรียนจากสภาพแวดล้อมของห้องเรียนและโรงเรียน เป็นสาเหตุปัญหาการเรียนน้อย มีสาเหตุเพียงประการเดียวที่เป็นปัญหาค่อนข้างมาก คือเสียงดังรบกวนจากข้างห้องขณะเรียน

5. การเปรียบเทียบสาเหตุปัญหาการเรียน และวิธีการแก้ปัญหาการเรียนจำแนกตามเพศและระดับชั้นเรียน พบว่า

5.1 สาเหตุปัญหาการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ด้านพฤติกรรมกรเรียน พฤติกรรมกรสอบ พฤติกรรมกรสอนทั่วไป การวัดและการประเมินผลการเรียน และวิธีการแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 3 ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนสาเหตุด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .05$) เนื่องจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 นักเรียนชายมีปัญหาด้านนี้มากกว่านักเรียนหญิง ส่วนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนหญิงมีปัญหาด้านเดียวกันมากกว่านักเรียนชาย ด้านปัญหาการเรียนเฉพาะวิชา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .05$) เนื่องจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีปัญหาด้านนี้มากกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

5.2 สาเหตุปัญหาการเรียน และวิธีการแก้ปัญหาการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ด้านพฤติกรรมกรเรียน พฤติกรรมกรสอบ ปัญหาการเรียนเฉพาะวิชา ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน พฤติกรรมกรสอนทั่วไป การวัดและการประเมินผลการเรียน และพฤติกรรมกรสอนเฉพาะวิชา วิธีการแก้ปัญหาการเรียนขณะเรียนและเมื่อสอบไม่ผ่านของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 3 ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

5.3 สาเหตุปัญหาการเรียนและวิธีการแก้ปัญหาการเรียนเกี่ยวกับเพื่อนและสภาพแวดล้อมของห้องเรียนและโรงเรียน พบว่า สาเหตุปัญหาการเรียนเกี่ยวกับเพื่อนของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ คือ นักเรียนชายทุกชั้นมีปัญหาการเรียนด้านนี้มากกว่านักเรียนหญิง ส่วนสาเหตุปัญหาการเรียนเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. การวิจัยครั้งนี้ พบว่า สิ่งที่เป็นสาเหตุปัญหาการเรียนมากประการหนึ่ง คือนักเรียน ไม่กล้าถามครูเมื่อไม่เข้าใจบทเรียน นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ไม่ได้แก้ปัญหาการเรียนของตนในประเด็นดังกล่าว การฝึกให้นักเรียนกล้าซักถามน่าจะเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญสำหรับชั่วโมงกิจกรรมแนะแนว ครูแนะแนวควรสร้าง โปรแกรมสำหรับช่วยฝึกฝนให้นักเรียนกล้าแสดงออกในการแก้ปัญหาและพัฒนานิสัยการเรียนที่ดีสำหรับนักเรียนที่เรียนอ่อน

2. ครูผู้สอนควรจะได้นำการจัดการเรียนการสอน โดยให้เพื่อนช่วยสอน (Peer Tutoring) มาใช้ในการแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียนที่เรียนอ่อน เนื่องจากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า เมื่อนักเรียนมีปัญหาการเรียนนักเรียนจะเลือกใช้วิธีการแก้ปัญหาโดยปรึกษาเพื่อน การให้เพื่อนช่วยสอน โดยให้นักเรียนที่เรียนเก่งสอนนักเรียนที่เรียนอ่อนอาจจะทำให้นักเรียนที่เรียนอ่อนสามารถเรียน ได้ดีขึ้น

3. ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยส่วนรวมประสบปัญหาการเรียนที่เนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนเฉพาะวิชา ดังนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องน่าจะพิจารณาในด้านให้ความช่วยเหลือ เช่น หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกำหนดหลักสูตร และตัวครูผู้สอน ในอันที่จะมีการสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาปัญหาการเรียนและวิธีการแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียนที่เรียนอ่อน ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลส่วนหนึ่ง โดยให้นักเรียนเขียนเรียงความเกี่ยวกับปัญหาการเรียนและวิธีการแก้ปัญหาการเรียนของตนแต่นักเรียนไม่สามารถเขียนบรรยายได้มากนัก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนที่เรียนอ่อนก็ขาดความสามารถในการเขียนด้วย ดังนั้นถ้าจะทำวิจัยกับกลุ่มนักเรียนที่เรียนอ่อนเพื่อให้ได้ข้อมูลเจาะลึกของปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาการเรียนจึงควรใช้วิธีสัมภาษณ์ประกอบด้วยจะทำให้ได้ข้อมูลชัดเจนยิ่งขึ้น